

AGRUPACIO EXCURSIONISTA ATALAIA

Carrer Anselm Clavé, n.º 3 - VILANOVA I LA GELTRÚ

FEDERADOS A: FEDERACION CATALANA DE MONTAÑA

FEDERACION CATALANA DE ESQUI

COMITE DE EXPLORACIONES SUBTERRANEAS DE CATALUÑA

ASOCIACION ESPAÑOLA DE CAMPING Y CARAVANA

CIRCULAR PELS SOCIS - FEBRER DEL 1967

La Secció de Cultura es una de les més antigues de l'Entitat. Ultra formar la biblioteca de l'Agrupació que avui consta de quasi quatrecent volums degudament catalogats i anumerats, merces a les aportacions dels seus associats, dels qui esperem quan sigui l'hora afrontar la puja de quota que avui es de dues pessetes, va augmentat cada dia també els llibres, tots ells de qualitat cultural i excursionista. Veieu la primera adquisició d'enguany:

- 1.º Itinerari de Reus a Montserrat a Peu.
- 2.º C. E. Gracia. Boletín 1961-1965.
- 3.º Historia de las exploraciones Polares. P. E. Víctor. (Donatiu de la senyoreta Pilar Gálvez)
- 4.º La Catalunya Vella. J. Pla.
- 5.º Unitat Històrica del Pirineu. J. M. Guilera.
- 6.º Atlas de Geología. M. Font i A. Sanmiguel
- 7.º El litoral català abans del segle XIX. Mn. I. M. Colomer.
- 8.º Metereologia Excursionista. E. Fontseré.
- 9.º La Conca de Barberà (Montblanc) J. M. Poblet.
- 10.º Guia per a conèixer els arbusts i les lianes. F. Masclans.
- 11.º Cataluña hoy, pueblos y carreteras.

No creus, benivolgut soci, que et falta i et cal conèixer la lleua llengua?

ASSISTEIX AL CURSET ELEMENTAL DE CATALA

que hem organitzat pensant amb tu.

De 1.º Març a 30 Maig. Una hora a la setmana

Informació: els vespres a la Secretaria.

EL FEBRER NOU CARES TE

per Rosaura de Bellesguard

Aquest mes començarà amb plujes. Després temps fred i gelades a les serralades. Cap a la meitat: fred, borrasques i mal temps, àdhuc, nevades. Els darrers dies el temps totalment variable.

El dia 1 el sol surt a les 8 i 3 minuts i s'amaga a les 6 i 7 minuts. Al finir el mes surt ja a les 7 i 28 minuts i s'amaga a les 6,40. Així doncs el dia queda allargat amb 68 minuts respecte al mes passat.

El dia 2 es la Candelera. A la Catalunya francesa, grans festes de l'Os. Representa el casament d'un os amb la Roseta, una minyona ben abillada. El ball de l'Os es acompanyat per flabiol i tamborí i conta l'història de la captura i escàpol de la noia. La mort de l'os per la gent del poble representa la mort simbòlica de l'hivern. Gran representació a la ciutat d'Arles.

El dia 6 Sant Titó, a Bagà hi ha un dinar col·lectiu d'arros, carn, postres i vi i tothom hi te dret s'hi porta el plat. L'arros es cuinat en una paella d'un meter setanta. Ballada de sardanes després i certs anys, el Ball de l'hereu Riera.

També durant el mes i encara que es van perdent i pel Carnestoltes arreu de Catalunya es ballen molts balls diferents, però, tots venen de les antigues dances d'entronització del cabdill que en aquesta època era afalagat, cremat i mort després, simbolitzant que el poder era del poble. Tal el Ball de Gitanes, el Ball de Bastons, el Ball del Rossinyo el Ball del Porró i el Ball de l'Hereu Riera, que a Sentarada es fa sobre bastons i al voltant d'un got de vi.

A Vilanova i La Geltrú a l'antigalla es feia el Ball del «Moixó Foguer», que disfrazats de plomes els homes, empaitaven les dones. Avui dia es fan les Comparses, un record Carnaval del vuitcents.

MOTS D'INTERES EXCURSIONISTA

Reagrupats pel «Grup Científic d'Excursions Planejades» en virtut de les seves normes de divulgació.

Existeixen molts antics mots del català arcaic vinguts del llatí, de l'ibèric pre-romà, del gal·lic, de l'aranès i del cèltic que nosaltres, els excursionistes, hem de saber-ne el significat perquè encara tenen vida i senyalen noms d'accidents físics i toponímics de la parla i de la grafia actual dels mapes excursionistes i contrades del país. Son aquells mots que, coneixent-los, ens aclareixen exactament una comarca, un pas, un cim millor a vegades que trepitjant el terreny.

Qui en la seva joventut en anar per les muntanyes nostres no ha sentit reverència en per primera vegada aquets mots tan desconeguts i que després son tan estimats. El «Mall de l'Artiga» «Les Cadolles Fondes» «El Plà de la Calma» «La Rovira de Cassà» «Els Motllats» «La Fou de Bor» «Les Irlles de Sant Quirze» «L'esqueix del Gaià» «L'Orri de la Coma» «Els Cercs» «El Pollegó del Nord» «L'Aiguamúrcia» «Querforadat»

Cada mot te un significat i aquest es necessari per interpretar el terreny, el mapa, la llegenda i la història. Veieu la primera llista:

Abellera: Dona que cuida les abelles. Antiga ermita prop Prades.

Alb: Del llatí: albus blanc. Pedralbes (Pedres blanques) Queralbs (Reques Blanques)

Alber: Pollancre blanc. Es diu també dels arbres blanquinosos. Xop blanc.

Areny: Lloc sorral, platja, riba.

Armentera: Armentum: Ramats de bestiar.

Artiga: Extens prat dintre d'una vali tancada amb vegetació exhuberant i baixa.

Assut: Molí de regar. La roda per l'empenta de l'aigua del Riu.

Balma: Forat a la roca o sota roca, que li fa de sostre.

Balç: Precipici

Bòfia: Buit, forat, a vegades de forma d'ampolla.

Cadolla: Bassal, bassalot d'aigua al fons dels rius.

Calb: Terreny pelat i mancat de vegetació. Del llatí: calbus. Espluga Calva, Montcal.

Calm: Calma: planura estéril dalt del cim. Puigsacalm. Pla de la Calma.

Cant: Mot d'origen ibéric pre-romà: pedra cantalluda.

Cassany: Del cèltic: roure: cassanos: molts roures.

Cerc: Forma llatina d'alzinà: quercus: cercos: Puigcercos, Cerqueda.

Cocó: Cadolla petita. Clot d'aigua entre roca.

Cogulló: Cim cònic i enesprat. Cogull, Cogolls, Cogullons.

Coma: Fondalada on es reuneixen torrents d'aigua i de neus.

Coromina: Mas d'estiueig a la muntanya.

Cot: Català arcaic: pedra. La Cot, El Codolar: moltes pedres.

Cucurell: El punt més alt.

Delgat: Català arcaic: prim, pared prima, fina.

Espadat: Tallat a la roca.

Espill-Espiell: Castell prim i esbelt de vigilància.

Espona: Vorere de riu, marge.

Esquei: Pas d'aigües amb crestes altes i enesprades.

Erola: Planura mes aviat erma i no gaire altura.

Frau: Pas engorjolat entre roques molt altes.

Fou: Del llatí: gola: esvoranc, forat engorjat i en mig de sallent.

Fret: Concavitat trencada. Torrefeta, La Freita.

Gall: Probable gaélic: pedres arrodonides.

Gleba: Terros de terra.

Greny: Roca punxaguda difícil d'assolir.

Guardiola: Castell petit que guarda un pas.

Hispanic: Arab de mes enllà de la Marca fronteritza.

Irles: Català arcaic: bancals.

Jou: Coll o pas entre dues muntanyes.

Junyet: Confluència, aiguabarreig d'aigües.

Lat-Lada: Del llatí: lat: extens. Mons lats. Motllats. Pla i gran.

Maçana: Poma. Del llatí: mattiana. Massanés, Maçanet: moltes pomes.

Mall: Ibéric. Gran roca sortint, pelada i cònica al cim d'una muntanya.

Mal: Probable gal·lic o pre-romà: el mes gran, el principal: Puigmal.

Many: Del llatí: magnu. Gran. Monymany, Capmany.

Marca: Català de la frontera. Es oposat a hispanic: sarraï o pagà. Frontera.

Mata: Molt d'una cosa. Matabosc: molt de bosc.

Meda: Muntanya en forma de piràmide. El Médol, Sarmeda.

Miracle: Castell de defensa, fortaleza.

Miralla: Castell amb vista extesa de terres.

Murcia: Del llatí: múrcida. Que viu que es belluga: Aigua murcia: aigua corrent.

Ner: Llatí: negre. Riner: riu negre, Salvanera.

AMICS DE LE SARDANA A VILANOVA I LA GELTRU

El dia 1 de Gener d'enguany, aquesta associació sota els estatuts de la nostra Secció Folklorica dona la segona sessió de sardanes a la Plaça de la Vila. Ens ha pregat que fem públics els seus comptes de l'any 1966 que oferim a continuació:

ENTRADES

Donatiu de la A. E. Atalaia	1.000
Donatiu de B. C.	300
Quotes Juliol de 89 socis	935
Quotes Agost de 111 socis	1.170
Quotes Setembre de 183 socis	1.910
Reorganització Octubre-Novembre	70
Quotes Desembre de 288 socis	3.130
Recapta popular de la 1. ^a audició	902
	9.417

Delegat de la A. E. A.
Manuel Prats

SORTIDES

1. ^a audició 25-Setembre (Plaça 18 julio)	3.000
Permisos, autoritzacions, certificats, pólisses	60
Imprimir tickets cobro i correspondnc.	569
Despeses del cobro a domicili	669
Diners per l'any vinent	5.119
	9.417
Per « Amics de la Sardana »	
Argimir Granell	

BALLADA DE CAP D'ANY

El Consell de l'Entitat felicita calurosament pel seu brillant èxit a la Comissió Organitzadora, senyors Josep Julià, Ramon Lozada i Antoni Martí. La Ballada fou digne de la nostra Agrupació.

IX MARXA SOCIAL DE L'AGRUPACIO

PRIMERA DE CATALUNYA D'ORIENTACIO PER DESCRIPCIO

Ens comunica la Secció de Muntanya que la data es el 5 ó 12 de març, el lloc de sortida està situat a 69 Kms. de Vilanova i La Geltrú, el pressopost provisional son 75 ptes. inscripció i viatge en autocar, que aquest es el preu també per l'associat que vulgui fer una agradable excursió i veure la sortida, l'arribada i menjar al lloc dels marxadors i que es fa un programa especial.

Les persones que vulguin fer una excursió magnífica de dues hores, seran acompanyades per un delegat de la Secció muntanya.

Ara demanem per favor als marxadors que pensin participar en aquesta sortida, que sapuntin per favor quan mes aviat millor, per saber el número d'autocars a disposar. Mercès

NECROLOGICA

El dia 27 de Novembre morí En Francesc Maspons i Anglassell, màxim prestigi i autoritat en Dret Civil Català, als 94 anys i Ex-President del Centre Excursionista de Catalunya. La mort no deixà que presidís els actes de la primera associació excursionista del país que dies després commemoraba els 90 anys d'existència. No feia gaire que els excursionistes d'arreu l'hi havíem demostrat l'estimació signant un emotiu document.

SECCIO D'ESQUI

El dia 8 de Desembre aquesta Secció en un animat ball donà la Benvinguda a la Neu. I el dia 29 també de Desembre, la Secció en reunió extraordinaria assabentà als associats, els plans per la temporada actual. Cada dia la Secció te mes jovent a les files en aquesta especialitat.

Presidente: Pere Camarós i Robert
Secretario: Xavier Salleras i Asensio